

॥ શ્રી મહાવીરાય નમઃ॥

શ્રી ગ્રેટર બોમ્બે વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન મહાસંઘ

સંચાલિત

માતૃશ્રી મણિબેન મણશી ભીમશી છાડવા ધાર્મિક શિક્ષણ બોર્ડ

Website : www.jainshikshan.org

E mail : jainshikshanboard@gmail.com

૧૨ જાન્યુઆરી ૨૦૨૫

મહિલા મંડળ

કુલ ગુણ : ૧૦૦

સૂચના : ૧) જે પ્રમાણે સવાલ પૂછ્યા હોય તે જ પ્રમાણે જવાબ લખવા. વાતી કે થોકડાના લાંબા જવાબ લખવા નહિ.
૨) આપના જવાબ પેપરમાં આપે ઓપન બુક આપી છે કે રેચુલર તે ખાસ લખજો. જેમણે નહીં લખ્યું હોય તેમનો નંબર આવશે તો પણ નંબર આપવામાં નહીં આવે.

OPEN BOOK / REGULAR

શ્રેણી - ૬

WRITER

YES / NO

STUDENT NAME		ROLL NO.	
DATE OF BIRTH		MOBILE NO.	
SANGH NAME		SUPARVISOR NAME	
MAHILA MANDAL		SUPARVISOR SIGN.	

MARKS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	TOTAL

(30)

પ્ર.૧ સામાયિક પ્રતિક્રમણના આધારે લખો.

(૧) નીચેના પાઠની પૂર્તિ કરો.

(૧૦)

૧. તે માંહે દ્રવ્યાદિકની જે મર્યાદા કીધી છે તે ઉપરાંત

ઉવભોગ

૨. અકરણયાએ ઉભઓકાલં ભંડોવગરણસ્સ અપ્પકિલેહણાએ દુપ્પકિલેહણાએ

અપ્પમજ્જણાએ

૩. ઉવાસગ પકિમાહિં બારસ ભિક્ખુ પકિમાહિં તેરસહિં કિરિયા ઠાણેહિં ચઉદ્ધસહિં

ભૂયગામેહિં

૪. મક્કડા સંતાણા સંકમણે જે મે જીવા વિરાહિયા

એગિંદિયા

૫. સુદિટ્ઠ પરમત્થ સેવણા વા વિ વાવમ્મ કુદંસણ

વજ્જણા

(૨) નીચેના શબ્દોના ગુજરાતીમાં અર્થ લખો.

(૫)

૧. પૂએસુ વા પડ્માં ઉપજે તે

૨. પગામસિજ્જાએ ઘણું સૂતા રહેવાથી

૩. ચાઉક્કાલં ચાર કાળ

૪. પસીયંતુ પ્રસમ્મ થાઓ

૫. અણેસણાએ સૂઝતા-અસૂઝતાની ગવેષણા કરી ન હોય, અસૂઝતું લેવા વડે

(૩) નીચેના શબ્દોના મૂળ પાઠ (માગધી) લખો.

(૫)

૧. પાત્ર અને વસ્ત્ર આદિ ઉપધિની ભંડોવગરણસ્સ

૨. અને જે જં

૩. શય્યાના દોષો બોલવાથી કક્કરાઈએ

૪. ચાવત્ જાવ

૫. વિશિષ્ટ વસ્તુઓ માંગીને ભિક્ષા લેવા વડે ઓઠાસણભિક્ષાએ

(૪) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ બે શબ્દમાં લખો.

(૧૦)

૧. બીજા શ્રમણસૂત્રમાં વનરૂપતિકાચની વિરાધના બતાવતા શબ્દો કયા છે?

બીચ ભોયણાએ, હરિચ ભોયણાએ

૨. સ્વાધ્યે પ્રતિલેખન દિવસના કયા પ્રહરમાં કરવાનું હોય? પહેલા, ચોથા

૩. નિદ્રા ત્યાગ પછી ભાવ વિશુદ્ધિ માટે કયા પાઠનો કાઉચસ્ય કરવાનો હોય છે?

ચાર લોગચ્ચ, પ્રથમ શ્રમણસૂત્ર

૪. હિંસા શેનાથી થાય છે? રાગ, દ્વેષ

૫. ચતુર્વિધ સંઘે બીજું શ્રમણસૂત્ર ક્યારે બોલવાનું હોય છે? સવારે અને સાંજે પ્રતિક્રમણમાં

૬. ત્રીજું શ્રમણસૂત્ર કયા દોષોથી નિવૃત્ત થવા માટે છે? સ્વાધ્યાય, પ્રતિલેખન

૭. કયા બે પાપ ભેગા થઈને માયામોસો બને? માયા, મૃષાવાદ

૮. કોના ઉપકાર ચાદ કરી વંદના કરવાની છે? માતા, પિતા

૯. બે ઘડી એટલે શું? ૪૮ મિનિટ, એક મુહૂર્ત

૧૦. ઈચ્છામિ ખમાસમણોથી કરાતી વંદના શેમાં ચડિયાતી છે? શબ્દ, ક્રિયા

(૫૦)

પ્ર.૨ તત્ત્વ વિભાગ/સંસ્કાર વિભાગના આધારે લખો.

(અ) આગાર ધર્મનું સ્વરૂપ અને દુર્લભતાના આધારે ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૭)

૧. શ્રાવકધર્મનું બીજું નામ ચારિત્રધર્મ અથવા દેશવિરતિ, સંચમાસંચમ

૨. આત્માનું મૂળ સ્વરૂપ રૂપ છે. માટે આત્માનો ધર્મ છે. સમતા, સમતારૂપ

૩. ના હૃદયમાં શ્રાવક ના હૈયામાં શ્રાવક. તીર્થંકર, ગણધરો

૪. શંખ શ્રાવક ધર્મ વિશે અને વાળો છે. પ્રીતિવાળો, દઢતા

૫. દેહને નહિ ને પોષવાની વાત પ્રભુ જ કરે ને. આત્મા

૬. શ્રાવકધર્મનું પાલન કરનાર શ્રાવક,, ના ઉપસર્ગ સહે છે.

દેવતા, મનુષ્ય, તિર્યચ

૭. શ્રાવક મન, વચન, કાયાથી - ની પર્યુપાસના કરે છે. સાધુ-સાધ્વી

(આ) નવ તત્ત્વના આધારે

(૩૫)

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧૦)

૧. જીવના બીજા, છટ્ઠા, ચૌદમા અને સાતમા ભેદમાંથી આપણો સમાવેશ કયા ભેદમાં થાય છે?

બીજા ભેદમાં : ત્રસ, સંસારી. છટ્ઠા ભેદમાં : ત્રસકાય, સકષાયી, ક્રોધ કષાયી, માન કષાયી, માયા કષાયી

અને લોભ કષાયી. ચૌદમા ભેદમાં : સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિયનો પર્યાપ્નો. સાતમા ભેદમાં : મનુષ્ય/મનુષ્યાણી.

૨. ભાગ દ્વાર અને અંતર દ્વાર લખો.

ભાગ દ્વાર : તે સિદ્ધના જીવ સઘળા જીવને અનંતમે ભાગે છે અને લોકને અસંખ્યાતમે ભાગે છે.

અંતર દ્વાર : તે ફરી સિદ્ધને સંસારમાં આવવું નથી. એક સિદ્ધ ત્યાં અનંત સિદ્ધ છે. અનંત સિદ્ધ ત્યાં એક સિદ્ધ છે એટલે બે સિદ્ધમાં અંતર નથી.

૩. આશ્રવ તત્ત્વને જાણીને શું કરવાનું છે? (બે મુદ્દા)

૧) મિથ્યાત્વ આદિ ભાવ કરવાથી આત્માને કર્મની આવક થાય છે તે શ્રદ્ધા કરવી ૨) કર્મબંધના કારણભૂત પચ્ચીસ ક્રિયાઓને જાણી બચવા જાગૃત બનવું ૩) લાચારીથી આશ્રવના કાર્ય કરવા પડે તો પ્રતિક્રમણ ને પ્રાયશ્ચિત્ત કરવા.

૪. અઘાતી કર્મના ઉદયે પાપ તત્ત્વ અને પુણ્ય તત્ત્વમાં કયા કર્મની કેટલી પ્રકૃતિ?

અઘાતી કર્મના ઉદયે પુણ્યમાં વેદનીય કર્મની ૧, આયુષ્ય કર્મની ૩, નામ કર્મની ૩૭, ગોત્ર કર્મની ૧

અઘાતી કર્મના ઉદયે પાપમાં વેદનીય કર્મની ૧, આયુષ્ય કર્મની ૧, નામ કર્મની ૩૪, ગોત્ર કર્મની ૧

૫. આભ્યંતર તપના નામ લખી આભ્યંતર તપ એટલે શું? આભ્યંતર તપ કોના જેવું છે?

પ્રાયશ્ચિત્ત, વિનય, વૈયાવચ્ચ, સ્વાધ્યાય, ધ્યાન, કાઉન્સલિંગ. આભ્યંતર તપ એટલે જે તપમાં ભૂખ આદિ બાહ્ય કષ્ટો ગૌણરૂપે હોય તથા જે તપની અસર સીધી આત્મા પર પડે. આભ્યંતર તપ એ શરીરના લોહી, માંસ, વીર્ય આદિ ધાતુ જેવું છે.

(૨) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

(૧૦)

૧. લોકાંતિક દેવો કયા દેવલોકમાં રહે છે? પાંચમા બ્રહ્મલોક દેવલોકમાં રહે છે.

૨. ભારે સ્પર્શમાં કયા સ્પર્શ હોય? ખરખરો, સુંવાળો, ટાઢો, ઊનો, લૂખો, ચોપડ્યો.

૩. સંત્રાસમાં કયા પરિષ્ઠના નામ આવે છે? તેના માત્ર નામ લખો. ક્ષુધા, તૃષ્ણા, શીત, ઉષ્ણ, દંસમસગ.

૪. શુભ રસ કયા છે? કષાયેલો, ખાટો, મીઠો.

૫. વલ્કલચીરી કયા લિંગે સિદ્ધ થયા? વલ્કલચીરી અન્ય લિંગે સિદ્ધ થયા.

ક. સંસારી સુખની ભાવના છોડવા શું કરવું? શેમાં શક્તિ ગોપવવી નહિ?

સંસારી સુખની ભાવના છોડવા તપ-ત્યાગ કરવો. ધર્મકાર્યમાં શક્તિ ગોપવવી નહિ.

૭. વર્તમાને કયા ચારિત્ર છે? સામાયિક, છેદોપસ્થાપનીય, સૂક્ષ્મ સંપરાય, યથાખ્યાત ચારિત્ર.

૮. થીણદ્વિ નિદ્રામાં આયુ બંધ કરે તો ક્યાં જાય? ઉત્કૃષ્ટ બળમાં આયુ બંધ કરે તો નરકમાં તેમજ જઘન્ય કે

મધ્યમ બળમાં આયુ બંધ કરે તો કોઈપણ ગતિમાં જાય.

૯. હેય તત્ત્વના નામ લખો. પાપ તત્ત્વ, આશ્રવ તત્ત્વ, બંધ તત્ત્વ, પુણ્ય તત્ત્વ.

૧૦. અંતરાય કર્મે કયો ગુણ રોક્યો છે? અંતરાય કર્મે અનંતવીર્ય ગુણ રોક્યો છે.

(૩) વ્યાખ્યા લખો.

(૫)

૧. જ્યોતિષી : પ્રકાશ કરનારા દેવો હોવાથી.

૨. પ્રમાદ : આત્માના લક્ષ સિવાયની દરેક પ્રવૃત્તિ.

૩. નમસ્કાર પુણે : ગુણીજનોને નમસ્કાર કરવાથી.

૪. સમિતિ : આવશ્યક કાર્યને માટે ચત્નાપૂર્વકની સમ્યક્ પ્રવૃત્તિ.

૫. અનુભાગ બંધ : કર્મનો તીવ્ર મંદ આદિ રસ પરિણામ રૂપ.

(૪) આંકડામાં જવાબ લખો.

(૫)

૧. સુરભિ ગંધમાં ભેદ ૨૩ ૨. શુભ ધ્યાન ૨ ૩. પાપમાં મોહનીયના ભેદ ૨૬

૪. મોક્ષે જવાના કારણ ૪ ૫. બાહ્ય તપ ૬ ૬. ૧૨ ભાવનામાં તત્ત્વના નામ ૩

૭. જંબૂદ્વીપમાં ગર્ભજ મનુષ્યના ભેદ ૧૮ ૮. ૧૮ બોલના ધારકમાં પહેલા ખામણામાં બોલ ૭

૯. પાંચમી નરકનો પિંડ ૧,૧૮,૦૦૦ ૧૦. જીવના પડકાર ભેદમાં અપર્યાપ્તાના ભેદ ૩૩૨

(૫) નીચેનામાં કઈ ક્રિયા લાગે?

(૫)

૧. ધીના વાસણ ખુલ્લા મૂકવાથી સામંતોવણિવાઈયા ૨. વીતરાગીને ઈરિયાવહિયા

૩. પડોશી માટે ચપ્પુ લાવવાથી અહિગરણિયા ૪. દગાબાજીથી માયાવત્તિયા

૫. કારણ વગર શાકભાજીને સ્પર્શ કરવાથી લાગે પુટ્ટિયા

(૬) ૩૨ આગમ સૂત્રના આધારે એક વાક્યમાં જવાબ લખો.

(૮)

૧. ૧૨ મું સૂત્ર શા માટે વિરછેદ ગયું છે? તીર્થંકરની બે પેઢી સુધી જ ચાલે છે.

૨. ચલસૂત્રો કોને કહે છે? જે હંમેશાં હોય તેવું જરૂરી નથી.

૩. જીવ-અજીવનું વર્ણન કયા સૂત્રમાં છે? જીવાભિગમ સૂત્ર, પદ્મવણા સૂત્રમાં છે.

૪. પ્રશ્ન વ્યાકરણ સૂત્રમાં શેનું વર્ણન છે. પાંચ આશ્રવ અને પાંચ સંવરનું વર્ણન છે.

૫. ઉપાંગ સૂત્રમાં કાલિક અને ઉત્કાલિક સૂત્ર કેટલા છે. ઉપાંગ સૂત્રમાં કાલિક ૭ અને ઉત્કાલિક સૂત્ર ૫ છે.

૬. કયા સૂત્રના અધ્યયન સાધુ માટે જરૂરી છે? ચાર મૂળ સૂત્રના અધ્યયન સાધુ માટે જરૂરી છે.

૭. કેટલા ભાઈઓએ નેમિનાથ ભગવાન પાસે દીક્ષા લીધી અને તેઓ શું થયા?

૧૨ ભાઈઓએ નેમિનાથ ભગવાન પાસે દીક્ષા લીધી અને તેઓ એકાવતારી થયા.

૮. અસજ્જાઓ કોને લાગુ પડે છે? અસજ્જાઓ આવશ્યક સૂત્ર સિવાયના ૩૧ સૂત્રના મૂળ પાઠને ૪ લાગુ પડે છે.

[૧૦]

પ્ર.૩ વાર્તાના આધારે લખો.

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક શબ્દમાં લખો.

(૬)

૧. શેકેન્દ્રે પાંખડી પર શેની રચના કરી? ૩૨ નાટક

૨. મૃગા દારક મરીને શું થયે? સિંહ

૩. દશાર્ણભદ્ર રાજાને શું લેવાની ભાવના તીવ્ર જાગૃત થઈ? સંયમ

૪. મેરુપ્રભ કેટલા હાથીઓનો યુથપતિ હતો? ૭૦૦

૫. ઈક્કાઈ રાઠોડ કેટલા ગામનો અધિપતિ હતો? ૫૦૦

૬. મેઘ મુનિને કયું જ્ઞાન ઉત્પન્ન થયું? જાતિસ્મરણ

(૨) કોણ જોલે છે અને કોને કહે છે?

(૪)

૧. નગરને ખૂબ સજાવો. દશાર્ણભદ્ર રાજા મંત્રીઓ, સભાસદો, રાજ અધિકારીઓને કહે છે.

૨. તમારા ભવિષ્યના ગર્ભ સ્થિર નહિ રહે. વિજય રાજા મૃગાવતી રાણીને કહે છે.

૩. મધુર ભાષા જોલવી. ભગવાન મહાવીર મેઘ મુનિને કહે છે.

૪. હું ફરીથી ગૃહસ્થ થઈ જવા માંગું છું. મેઘ મુનિ મનમાં વિચારે છે.

[૧૦]

પ્ર.૪ નીચેના કાવ્યની પૂર્તિ કરો.

૧. બુદ્ધ્યા વિનાપિ વિબુધા ચિંત પાદપીઠ ! સ્તોતું સમુદયત મતિર્વિગત ત્રપોહમ્ ।

બાલંવિહાય જલ સંસ્થિત મિન્દુ ભિમ્બ, મન્યઃ ક ઈચ્છતિ જનઃ સહસ્રા

ગ્રહીતુમ્ ॥

૨. ત્વત્ સંસ્તવેન ભવ સંતતિ સન્નિબદ્ધં, પાપં ક્ષણાત્ ક્ષયમુપૈતિ શરીરભાજમ્ ।

આકાન્તલોક મલિ નીલમ શેષમાશુ, સૂર્યાશુ ભિન્નમેવ શાર્વર

મન્ધકારમ્ ॥

૩. શ્રેણિકના બેટા જાલિયાદિક ત્રેવીસ, વીરપેં વ્રત લઈને પાળ્યો વિશ્વાવીશ

તપ કઠણ કરીને પૂરી મન જગીશ, દેવલોકે પહોંચ્યા મોક્ષ જાશે તજી

રીસ.

૪. ધન્ય ઢંઢણ મુનિવર કૃષ્ણરાયના નંદ, શુદ્ધ અભિગ્રહ ટાળી દિયો ભવ હંદ,

વળી ખંધક ઋષિની દેહ ઉતારી ખાલ, પરિષદ સહીને ભવફેરા દિયા

ટાળ

પ. ૧) સાધુ વંદનામાં કેટલી કડી છે? ૧૧૧

૨) સાધુ વંદનાની રચના કોણે કરી? જેમલજી ઋષિ

૩) ખંધક ઋષિના શિષ્ય કેટલા? ૫૦૦

૪) ઢંઢણ મુનિના પિતાનું નામ શું? કૃષ્ણ

જય - જિનેન્દ્ર

✳ PLEASE CONTACT DSB HELPLINE NO. 9702277914 FOR FREE ONLINE SHRENI CLASSES.

✳ NEXT CLASS STARTS FEBRUARY 3RD/4TH MONDAY AND TUESDAY.

✳ TO JOIN OUR TELEGRAM GROUP. CONTACT DSB HELPLINE NO. 9702277914.

✳ FOR BOOKS AND EXAM REGISTRATION.